ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΡΝΕΣΤΟ ΜΠΕΛΛΟΝΙ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΘΑΥΜΑΣΤΗΣ

ΣΟΙ είχαν γνωρίσει τὴν Ἐλεονώρα Μυροσάντο μποροῦν νὰ ποῦν ὅτι ὥς τὴν ἡμέρα ποὺ ἔκλεισε τὸ μαγαζί της καὶ χάθηκε ἀπὸ τὴ Ρώμη, ἦταν ἀκόμη μιὰ ἀρκετὰ νόστιμη γυναῖκα, μολονότι εἶχε ἀρχίσει νὰ παχαίνη κάτως καὶ δὲν εἶχε πειὰ καὶ τόσο τὴ δροσιὰ τῶν εἴκοσι χρόνων...

Ἡ Ἐλεονώρα Μυροσάντο διηύθυνε μόνη της ἕνα μικρὸ ἀρχαιοπωλεῖο γνωστὸ σ' ὅλους τοὺς μανιώδεις συλλέκτες καὶ στοὺς παληοὺς καλλιτέχνες, ποὺ εὕρισκαν μιὰ ξεχωριστὴ εὐχαρίστησι νὰ περνοῦν κάθε τόσο ἀπὸ ἐκεῖ πέρα γιὰ νὰ θαυμάσουν κανένα σπάνιο ταμπλὸ ἢ κανένα παληὸ κομψοτέχνημα. Τὸ μαγαζὶ της βρισκόταν στὴν ὁδὸ Τριτόνε, ἕνα στενὸ καὶ σκοτεινὸ δρόμο ποὺ δὲν τὸν ἔβλεπε ποτὲ ὁ ἥλιος. Ἡ κυρία Ἐλεονώρα ζοῦσε ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ, ταχτοποιῶντας διαρκῶς τὰ μεγάλα κινέζικα βάζα, τοὺς μεσαιωνικοὺς θώρακες, τὰ παληὰ σκαλιστὰ ρολόγια κ' ἕνα σωρὸ ἄλλα ἔργα τέχνης, ποὺ μόλις χωρούσανε μέσα στὸ μικρὸ μαγαζί.

Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ζοῦσε ὁ ἄντρας της, εἶχε συνηθίσει νὰ ξεχωρίζη ἕνα καλὸ πίνακα ζωγραφικῆς ἀπὸ ἕναν ἀσήμαντο καὶ νὰ διαλέγη μὲ γοῦστο τὶς πορσελάνες καὶ τὶς φαγιέντσες ποὺ εἶχαν ἀξία καὶ ποὺ μποροῦσαν νὰ στολίσουν τὸ σπίτι ἑνὸς συλλέκτη, ὅπως ἐκεῖνος...

Ὅταν ὅμως πέθανε ξαφνικὰ ὁ ἄντρας της, ὁ τελευταῖος ἀπόγονος μιᾶς παληᾶς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας ποὺ εἶχε χάσει σιγὰ-σιγὰ τὸν πλοῦτο καὶ τὴν αἴγλη της, ἡ Ἐλεονώρα Μυροσάντο πούλησε τὸ σπίτι τους στὴν ἐπαρχία καὶ πῆγε κι' ἐγκαταστάθηκε στὴ Ρώμη. Εἶχε πάρει μαζύ της ὅλες τὶς συλλογὲς τοῦ μακαρίτη κι' ἐπειδὴ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα, ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ ποιλάη τὶς φαγιέντσες τους καὶ τὰ παληὰ ταμπλό τους. Ἔτσι, γνωρίστηκε μὲ τοὺς ἀρχαιοπώλες καὶ τὴν πελατεία τους καὶ μιὰ ἡμέρα πῆρε τὴν ἀπόφασι κι' ἄνοιξε κι' αὐτὴ ἀρχαιοπωλεῖο στὴν ὁδὸ Τριτόνε.

Ἦταν μιὰ γλυκειὰ καὶ πολὺ συμπαθητικὴ γυναῖκα, μ' εὐγενικοὺς τρόπους, καὶ τὰ πένθιμα κρέπια ποὺ φοροῦσε ἔκαναν ἀκόμα πιὸ ὄμορφα τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της. Ὅλοι οἱ πελάτες της τὴν συμπαθοῦσαν καὶ σιγὰ-σιγὰ τὴ γνώρισαν σ' ἕνα σωρὸ πλούσιες οἰκογένειες ποὺ εἶχαν ἀκόμη τὴ μανία νὰ στολίζουν τὰ σαλόνια τους μὲ παληὰ κομψοτεχνήματα. Ἡ κυρία Ἐλεονώρα λοιπόν, ὅπως τὴν ἔλεγαν, ἔκανε χρυσὲς δουλειὲς καὶ ζοῦσε μιὰ ἁπλὴ καὶ ἥσυχη ζωή. Εἶχε συνηθίσει πειὰ νὰ ζῆ μονάχη της, δέκα ὁλόκληρα χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφτασε στὴ Ρώμη καὶ δὲν νοιαζόταν γιὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ μονάχα γιὰ τὸ μικρὸ ἀρχαιοπωλεῖο της...

* * *

Μιὰ ἡμέρα, ἡ κυρία Ἐλεονώρα εἶδε νὰ μπαίνη στὸ μαγαζί της ὁ κὺρ Ἰσαάκ, ἕνας γέρο-Ἑβραῖος μεσίτης, ποὺ τῆς ἔφερνε τυχτικὰ πλούσιους πελάτες καὶ τῆς ὑπεδείκνυε ν' ἀγοράζη διάφορες συλλογὲς εὐκαιρίας.

— Καλημέρα, κυρία Ἐλεονώρα, τῆς εἶπε μὲ τὴν κλαψιάρικη φωνή του. Ἤρθα πάλι γιὰ μιὰ μικρὴ δουλειά...

Κι' ὁ κὺρ Ἰσαάκ ἄρχισε νὰ τρίβη τὰ χέρια του εὐχαριστημένος.

— Τί δουλειὰ εἶνε; τὸν ρώτησε ἡ Ἐλεονώρα Μυροσάντο μ' ἀδιάφορο ὕφος, γιατὶ ἤξερε καλὰ τὶς πονηρίες τοῦ Ἑβραίου ποὺ τῆς ζητοῦσε πάντα τὴ μεγαλείτερη μεσιτεία ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους μεταπράτες.

— Νά... Πρόκειται γιὰ μιὰ πολὺ καλὴ δουλειά... Ἕνας νέος, ἀπὸ μεγάλη καὶ πλούσια οἰκογένεια, χρόνια τώρα γνωστός μου, ἔχασε ὅλη τὴν περιουσία στὸ Χρηματιστήριο.. Ἔφυγε λοιπὸν ἀπελπισμένος γιὰ νὰ πάη νὰ ζητήση καμμιὰ βοήθεια ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του ποὺ εἶνε στὸ Τουρῖνο καὶ μοῦ ἀνέθεσε νὰ ποιλήσω γιὰ λογαριασμό του μιὰ ὑπέροχη συλλογὴ ἀπὸ φαγιέντσες καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα ἀριστουργήματα...

— Σὰν τί ἀριστουργήματα; τὸν ρώτησε πάλι ἡ κυρία Ἐλεονώρα.

— Νά... Μήπως θυμᾶμαι κιόλας;... Εἶνε ἀρχαία ἑλληνικὰ ἀγγεῖα, κομψοτεχνήματα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, δυὸ ἀφροδῖες ἀπὸ πορσελάνη καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμη ποὺ ἔχουν ἀνεκτίμητη ἀξία!... Ἕνα μαγαζὶ θὰ ποιλοῦσε ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα δίχως καμμιὰ δυσκολία, σωστὲς ἑκατὸ χιλιάδες!...

— Καὶ τί ζητάει; τὸν ρώτησε ἡ Ἐλεονώρα, κάνοντας τάχα πὼς δὲν δίνει καμμιὰ σημασία στὸ θησαυρὸ ποὺ εἶχε ἀνακαλύψει ὁ Ἑβραῖος.

Ὁ γέρο-Ἰσαὰκ σήκωσε τοὺς ὤμους του καὶ χαμογελῶντας ὑποκριτικὰ πῆγε κοντά της καὶ τῆς ψιθύρισε στ' αὐτί:

— Μονάχα δέκα χιλιάδες!... Ἐννοεῖται ὅτι θὰ μοῦ δώσετε κι' ἐμένα μιὰ μικρὴ προμήθεια.

Ἡ κυρία Ἐλεονώρα, δίχως κανένα ἐνθουσιασμό, τηλεφώνησε σ' ἕναν παληὸ πελάτη της ποὺ ἤξερε καλύτερα ἀπὸ τὸν καθένα νὰ ἐκτιμήση τὰ πολύτιμα πράγματα καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὴ συνοδέψη γιὰ νὰ δοῦν μαζὺ τὴ συλλογὴ τοῦ χρεωκοπημένου νέου.

Ὁ πελάτης της πέρασε ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἀρχαιοπωλεῖο κι' ἔτσι ἡ κυρία Ἐλεονώρα, ὁ Ἰσαὰκ κι' ὁ ἐκτιμητὴς πῆγαν νὰ δοῦν τὴ συλλογή.

Ὁ ἰδιοκτήτης της καθόταν σ' ἕνα κομψὸ διαμέρισμα στὸ πρῶτο πάτωμα ἑνὸς μεγάλου τῆς ὁδοῦ Βένετο. Ὁ Ἰσαάκ, ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκοδεσπότη ποὺ ἔλειπε, τοὺς ἔδειξε τότε ἕνα πρὸς ἕνα ὅλα τὰ πράγματα τῆς συλλογῆς.

Ἦταν, μὰ τὴν ἀλήθεια, ὑπέροχη!... Ὁ ἐκτιμητὴς δὲν θέλησε νὰ κρύψη τὸν θαυμασμό του καὶ συμβούλεψε τὴν Ἐλεονώρα Μυροσάντο νὰ μὴ τὴν ἀφήση νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὰ χέρια της. Ἐκείνη λοιπὸν τὴν ἀγόρασε τὴν ἴδια στιγμὴ γιὰ ὀχτὼ χιλιάδες, ἔκανε ἕνα λεπτομερῆ κατάλογο γιὰ νὰ μὴ τῆς κλέψη τίποτε ὁ Ἑβραῖος καὶ τοῦ παράγγειλε νὰ τῆς στεῖλη ὅλα τὰ πράγματα στὸ μαγαζί της.

Πράγματι, τὴν ἄλλη ἡμέρα τὰ παρέλαβε, τὰ ταίριαξε ὥμορφα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ἔβαλε τὰ καλύτερα στὴ βιτρίνα καὶ προσκάλεσε τοὺς φίλους της νὰ πάνε γιὰ νὰ τὰ θαυμάσουν...

* * *

Ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὅμως γίνηκε κάτοιο θαῦμα... Ἡ κυρία Ἐλεονώρα ποὺ συνήθιζε νὰ κτένεται πάντα μὲ μεγάλη ἁπλότητα, ἄρχισε ἔξαφνα νὰ φοράη ὤμορφες κι' ἀνοιχτόχρωμες τουαλέττες!... Τὰ μάτια της, ποὺ μαῦρα τώρα ἀπὸ τὸ βάψιμο, κύτταζαν μὲ μιὰ παράξενη τρυφερότητα, ἐνῶ τὰ χείλη της, ροδοκόκκινα, θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς περιμένανε νὰ φιληθοῦνε.

Πῶς εἶχε γίνει αὐτὸ τὸ θαῦμα;... Δὲν μποροῦσε νὰ πῆ κανεὶς τίποτα γιὰ τοὺς φίλους της, γιατὶ ἡ κυρία Ἐλεονώρα δὲν εἶχε ὥς τότε καμμιὰ περιπέτεια μαζύ τους.

Κι' ὅμως ἐκείνη ἡ μεταμόρφωσι δὲν εἶχε γινει χωρὶς λόγο.

Κάθε ἡμέρα, πίσω ἀπὸ τὴ βιτρίνα τοῦ ἀρχαιοπωλείου, πήγαινε καὶ στεκόταν ἕνας ὤμορφος νέος μὲ ὠχρὸ καὶ καλοξυρισμένο πάντα πρόσωπο καὶ μὲ ἕνα κρυστάλλινο μονόκλο στὸ ἀριστερὸ μάτι.

Αὐτὴ ἡ ἐπιμονή του νὰ πηγαίνη κάθε ἡμέρα ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζί της, στὴν ἀρχὴ ἀνησύχησε τὴν κυρία Ἐλεονώρα. Ἔπειτα ὅμως, μιὰ ξαφνικὴ ἰδέα πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό της κι' ἄρχισε νὰ βάψεται ὧρες ὁλόκληρες μπροστὰ στὸν καθρέφτη της καὶ νὰ στολίζεται μ' ὤμορφες τουαλέττες τῆς μόδας. Εἶχε καταλάβει!...

Εἶχε καταλάβει ὅτι ἐκεῖνος ὁ νέος πήγαινε κάθε μέρα γιὰ νὰ τὴν κυττάζη, γιατὶ, ὅπως φαινόταν καθαρά, τὴν ἀγαποῦσε!...

Θεέ μου! Μὰ ἦταν λοιπὸν δυνατόν; Ἡ κυρία Ἐλεονώρα δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πιστέψη. Εἶχε χηρέψει ἐδῶ κοὶ δεκαπέντε χρόνια κι' ὅλο αὐτὸ τὸν καιρὸ εἶχε ζήσει φρόνιμα, δίχως καμμιὰ τρελλὴ περιπέτεια. Μὰ αὐτὴ ἡ φρονιμάδα τώρα ἄρχιζε νὰ τὴ στενοχωρῆ καὶ νὰ τὴ βαραίνη. Εἶχε χάσει τὸν ὕπνο της καὶ ξαγρυπνοῦσε ὥς τὰ ξημερώματα, κάνοντας ἕνα σωρὸ τρελλὰ ὄνειρα καὶ βλέποντας πάντα μπροστά της τὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ νέου μὲ τὸ μονόκλο...

Ἔξω ἀπ' τὴ βιτρίνα στεκόταν ἕνας νέος μὲ ὠχρὸ πρόσωπο καὶ μὲ μονόκλ στὸ μάτι.

Πίσω λοιπὸν ἀπὸ τὴ βιτρίνα, στεκόταν κι' ἐκείνη κάθε μέρα καὶ περίμενε νὰ ἔρθη ὁ δειλὸς κι' ὤμορφος νέος ποὺ ἦταν ἐρωτευμένος μαζύ της καὶ ποὺ δὲν ἔκανε τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ ρίχνη μελαγχολικὲς ματιὲς καὶ νὰ φεύγη ἔπειτα εὐχαριστημένος, δίχως νὰ ἔχη τὸ θάρρος νὰ τῆς ἐξομολογηθῆ τὸν ἔρωτά του.

Ἡ κυρία Ἐλεονώρα, ἐρωτευμένη κι' αὐτὴ μαζύ του, δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξη στὴ σιωπηλὴ ἐκείνη ἀγάπη καὶ θέλησε ἡ ἴδια νὰ κάνη τὴν ἀρχή. Μιὰ μέρα λοιπὸν ποὺ ὁ νέος στεκόταν πάλι πίσω ἀπὸ τὴ βιτρίνα, ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ καὶ παρακάλεσε τὸν ἄγνωστο θαυμαστή της νὰ περάση μέσα...

Ὁ ὠχρὸς νέος, στενοχωρημένος λιγάκι καὶ κατακόκκινος ἀπὸ τὴ ντροπή του, μπῆκε στὸ ἀρχαιοπωλεῖο ψιθυρίζοντας μερικὰ ἀκατάληπτα λόγια, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τῆς ζητήση συγνώμη...

Ἡ κυρία Ἐλεονώρα, μὲ ἀδιάφορο τάχα ὕφος, τοῦ ἔδειξε τότε μερικὰ ἔργα τέχνης καὶ τοῦ εἶπε νὰ περάση καὶ τὴν ἄλλη μέρα γιὰ νὰ τοῦ δείξη μερικὲς πορσελάνες ἀπὸ τὶς καλύτερες ποὺ βρισκόντουσαν στὴ Ρώμη. Ἐκεῖνος τῆς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ περνοῦσε καὶ τὴν ἀποχαι-

ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ

(Τοῦ Ι. VAN LENNER)

Ἕνας ἄγγελος, μιὰ μέρα, πῆγε καὶ στάθηκε πάνω ἀπὸ ἕνα λίκνο. Καὶ βλέποντας τὸ ἀθῶο προσωπάκι τοῦ ἀποκοιμισμένου παιδιοῦ, νόμισε πὼς βλέπει τὴν ἴδια του τὴν ὄψη. Ἀπαράλλαχτα ὅπως σὲ καθρέφτη, ἢ σὲ ἀχύμαντο νερὸ πηγῆς.

—«Ὦ ἀγαπημένο μου, εἶπε τότε ὁ ἄγγελος στὸ μωρό, ἐσὺ ποὺ τόσο μοῦ μοιάζεις!... Ἔλα ν' ἀνεβοῦμε μαζὺ ἐκεῖ ἐπάνω, ψηλά, πολὺ ψηλά... Θὰ ὑμνοῦμε τὸ Θεὸ μαζὺ καὶ θἄμαστε εὐτυχισμένοι στὸν οὐρανό...

»Τέλεια χαρὰ ἐδῶ κάτω δὲν θὰ βρῆς ποτέ. Κι' αὐτὸ ποὺ λένε οἱ ἄνθρωποι εὐτυχία, δὲν εἶνε παρὰ μιὰ ἀπάτη, ἢ ἕνα πρᾶγμα ἐντελῶς στιγμιαῖο. Κάθε ἀπόλαυσις ἐδῶ πληρώνεται μὲ πικρὴ μεταμέλεια κι' ὁ πόνος εἶνε ὁ βασιληᾶς τῆς γῆς...

»Πῶς, λοιπόν, θὰ σ' ἀφήσω ἐσένα ἐδῶ κάτω, ἐσένα ποὺ μοῦ μοιάζεις τόσο; Πῶς θὰ ὑποφέρω νὰ βλέπω αὐτὰ τὰ γαλανά σου μάτια ν' ἀσχημαίνοιν ἀῦρο ἀπὸ τὰ δάκρυα; Νὰ βλέπω τὸ τριανταφυλλένιο σου προσωπάκι νὰ παραμαφρώνεται ἀπὸ τὰ νύχια τῆς σκληρῆς ζωῆς; Ὄχι, ποτέ!... Θὰ σὲ πάρω μαζύ μου....»

Ἔτσι, μαζὺ σὰν διὸ φίλοι ξεκίνησαν γιὰ τὸν οὐρανό.

Στὰ τελευταῖα λόγια ὅμως τοῦ ἀγγέλου, ἡ μάνα τοῦ βρέφους ποὺ κοιμόταν δίπλα ξύπνησε καὶ βλέποντας ὅτι τὸ παιδί της ἦταν φευγᾶτο γιὰ τὸν οὐρανὸ ἔρριξε μιὰ κραυγὴ πόνου:

—Τὸ παιδί μου!... Τὸ παιδί μου, ἄκαρδε!... φώναξε.

Καὶ δὲν σκέφτηκε διόλου, καὶ δὲν λογάριασε πὼς ἕνας ἄγγελος εἶχε πάρει τὸ παιδί της.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μὲ ὡραιότατο ἐξώφυλλο ἐξεδόθη μὲ τὸν τίτλο *«Μετὰ τὸ ἔγκλημα»*, ἕνα μικρὸ φοιμάντσο τοῦ κ. Πλ. Σταματιάδου. Τὸ βιβλίο εἶνε καλογραμμένο καὶ διαβάζεται εὐχάριστα.

Ὁ κ. Γιάννης Κλ. Ζερβὸς ἐξέδωκε, μὲ τὸν τίτλο *«Μνημοσύνη»*, μιὰ συλλογὴ ποιημάτων του. Τὰ ποιήματα τοῦ κ. Ζερβοῦ ἔχοιν τὸ χάρισμα τῆς στιχουργικῆς τελειότητος, ποὺ δὲν συναντᾶται εὔκολα στὰ ποιήματα τῶν νέων.

«Οἱ ἥρωες χωρὶς ἄθλους» τοῦ κ. Σ. Χονδροπούλου εἶνε μιὰ σειρὰ καλογραμμένων ρεαλιστικῶν διηγημάτων, ποὺ ἡ ὑπόθεσίς τους στρέφεται γύρω ἀπὸ τὴν τραγικὴ περιπέτεια τοῦ παγκόσμιου πολέμου.

Ἡ ποιητικὴ συλλογὴ *«Παράφωνες Ἱστορίες»* τοῦ κ. Λευτέρη Ξανθοῦ, εἶνε μιὰ σειρὰ ποιημάτων, ποὺ ἡ «παραφωνία» τους ἔγκειται στὸ ὅτι εἶνε γραμμένα χωρὶς ὁμοιοκαταληξίες καὶ μέτρα. Ὡστόσο, διαβάζονται μὲ πραγματικὴ εὐχαριστησι, γιατὶ δὲν τοὺς λείπει διόλου οὔτε ὁ ἐσωτερικὸς ρυθμός, οὔτε καὶ κάποια λεπτὴ ποιητικὴ διάθεσι.

«Ἅγιον Ὄρος—οἱ ἅγιοι χωρὶς μάσκα»—ἐπιγράφει τὸ νεοεκδοθὲν βιβλίον του ὁ κ. Θέμις Κορνάρος. Ἡ σπουδαιότης τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ἔγκειται εἰς τὰ καταπληκτικὰ καὶ ἄγνωστα γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ποὺ ἀποκαλύπτει ὁ συγγραφεύς, καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα μάλιστα προτείνει καὶ μάρτυρας. Ὁ ἴδιος ἔζησε ὡς ἐργάτης καὶ ἀργότερα ὡς «ὑποταχτικὸς» στὰ μοναστήρια τοῦ Ἄθωνος, ὅπου ἐγνώρισε ἐκ τοῦ πλησίον τὴ ζωὴ τῶν καλογήρων, ἄγνωστη, κατὰ τὸ πλεῖστον, ὡς τώρα. Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἔχει ἐπὶ πλέον τὸ προσὸν τοῦ καλοῦ γραψίματος τῆς ἀντικειμενικότητος καὶ τῆς σαφηνείας καὶ δείχνει τὴν παρατηρητικότητα τοῦ συγγραφέως.

ΧΙΛΙΑ ΔΥΟ

ΜΙΚΡΕΣ ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ἕνας κύριος παντρεύτηκε κάποτε μιὰ νέα, τὴν ὁποίαν ἀγαποῦσε πολύ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἀνταγαπᾶται. Ὡστόσο, παρηγορώντας ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτό του γιὰ τὴν ἀτυχία του, ἔλεγε συχνά:

—Αὐτὴ εἶνε πιὸ δυστυχισμένη ἀπὸ μένα. Γιατί ἐγώ, τοὐλάχιστον, εὐχαριστοῦμαι βλέποντας κάθε μέρα μιὰ γυναῖκα—τὴ γυναίκα μου—ποὺ τόσον ἀγαπῶ! Ἐνῶ αὐτὴ ἡ δύστυχη εἶνε ἀναγκασμένη νὰ βλέπη διαρκῶς ἕναν ἄντρα... ποὺ δὲν ἀγαπᾶ διόλου!

* * *

Ἐρώτησαν κάποτε ἕνα γεροντοπαλλήκαρο γιατὶ δὲν παντρευόταν.

—Δὲν ἔχω καμιὰ κλίσι στὶς γρηές, ἀπάντησε αὐτός.

—Ἀλλὰ ἐσὺ εἶσαι πλούσιος καὶ μπορεῖς νὰ παντρευτῆς μιὰ νέα.

—Μὰ πῶς θέλετε νὰ ἀγαπήση ἐμένα τὸ γέρο μιὰ νέα, ἀφοῦ ἐγὼ δὲν μπορῶ ν' ἀνεχθῶ μιὰ γρηά; ἀπάντησε ὁ πολύπειρος γέρος.

* * *

Ἕνας Ἄγγλος ὁδοιπόρος ἔφτασε κάποτε σ' ἕνα ποτάμι, ὅπου ἐμίσθωσε μιὰ βαρκα γιὰ νὰ τὸν περάση στὴν ἀντικρινὴ ὄχθη. Ἐνῶ ὅμως περνοῦσαν τὸ ποτάμι, τὸ νερὸ παρέσερνε τὴ βάρκα μὲ δύναμι πρὸς τὰ κάτω κι' ὁ ὁδοιπόρος ἐρώτησε τὸ βαρκάρη μὲ φοβισμένη φωνή:

—Δὲν μοῦ λές, πατριώτη, ἔχει χαθεῖ κανένας σ' αὐτὸ τὸ ποτάμι;

—Ὄχι, κύριε, ἀπάντησε ἀτάραχος ὁ βαρκάρης. Ποτὲ δὲν ἐ χ ἀ θ η κ ε ἄνθρωπος ἐδῶ πέρα. Νά, προχτὲς ἀκόμα πνίγηκε ὁ ἐξάδελφός μου, ἀλλὰ τὴν ἄλλη μέρα κιόλας τὸν βρήκαμε!...

* * *

Διηγοῦνται ὅτι ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ὅταν ἐδημοσίευσε τοὺς «Ἀθλίους» του, ἀνυπομονῶντας νὰ μάθη ἂν τὸ ἔργο του ζητεῖται ἀπὸ τὸ Κοινόν, ἔστειλε στὸν ἐκδότη του μιὰ ἐπιστολή, στὴν ὁποία τοῦ εἶχε σημειώσει μονάχα ἕνα ἐρωτηματικό: «;». Καὶ ὁ ἐκδότης του τοῦ ἀπάντησε κατὰ τὸν ἴδιο ἐπίσης τρόπο, μ' ἕνα θαυμαστικό: «!».

Δηλαδή: Θρίαμβος!...

* * *

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ὁ διάβολος κι' ὁ τοκογλύφος συναντήθηκαν στὸν ἴδιο δρόμο.

—Κατὰ ποῦ τραβᾶς, πατριώτη; ἐρώτησε ὁ διάβολος.

—Πάω νὰ μαζέψω τὰ λεπτὰ ποὺ μοῦ χρωστοῦν... Ἐσὺ ποῦ πᾶς;

—Κι' ἐγὼ πάω νὰ μαζέψω τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ μοῦ ἀνήκουν.

—Πᾶμε λοιπὸν μαζύ, εἶπε ὁ τοκογλύφος, κι' ἔπιασε φιλικὰ τὸ διάβολο ἀπὸ τὸ μπράτσο.

Προχωρῶντας ἔτσι, σὰν καλοὶ φίλοι, ὁ διάβολος κι' ὁ τοκογλύφος, φτάσανε σ' ἕνα χωριό. Ἐκεῖ περνώντας κάτω ἀπὸ ἕνα σπίτι ἄκουσαν μέσα φωνὲς καὶ νταβατοῦρι καὶ σταμάτησαν περίεργοι ν' ἀκούσοιν τί γίνεται.

Στὸ σπίτι αὐτὸ μιὰ μάνα ἐμάλωνε τὸ παιδί της γιατὶ δὲν καθόταν ἥσυχο. Τὸ παιδὶ πάλι φώναζε, βλαστημοῦσε, ἔβριζε καὶ πετοῦσε διάφορα ἀντικείμενα στὸ κεφάλι τῆς μάνας του!... Τέλος, σὲ κάποια στιγμή, ἀκούστηκε πάλιν ἡ μάνα νὰ φωνάζη ὀργισμένη: —«Ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρη, κακοκέφαλο, τοῦ Σατανᾶ ἀγγόνι!...».

—Ἀκοῦς, ἀκοῦς;... εἶπε ὁ τοκογλύφος γυρίζοντας στὸ φίλο του τὸ διάβολο. Τὸν στέλνουν σὲ σένα... Εἶνε δικός σου ἄνθρωπος. Ἔλα, πήγαινε πάρ' τον καὶ καλὴ ἀρχή...

Ὁ διάβολος ὅμως εἶχε πέσει σὲ βαθειὰ συλλογή.

—Τί σκέπτεσαι; Τί κάθεσαι;... τοῦ εἶπε ὁ τοκογλύφος.

—Δὲν μπορῶ νὰ πάρω αὐτὸ τὸ παιδί, ἀπάντησε ὁ διάβολος.... Ἂν τὸ στέλνει ἡ μάνα του σὲ μένα, δὲν θὰ πῆ καὶ τώς μοῦ ἀνήκει πραγματικῶς, γιατὶ δὲν τὸ βλαστημάει μὲ τὴν καρδιά της. Ἄλλα λένε τὰ χείλη της κι' ἄλλα κρύβει στὴν καρδιά της... Τὸ ἀγαπάει, παιδί της εἶνε...

Οἱ δυὸ φίλοι τράβηξαν ὕστερα στὴν παραπάνω γειτονιά. Ἐκεῖ πάλι σταμάτησαν ἔξω ἀπὸ ἕνα σπίτι ποὺ γινόταν ἄλλος καυγᾶς κι' ἔστησαν τὸ αὐτί τους ν' ἀκούσοιν: Δυὸ ἄντρες φιλονεικοῦσαν φωνάζοντας δυνατά:

—«Δὲν ἔχω νὰ σοῦ τὰ δώσω τώρα!» ἔλεγε ὁ ἕνας. —«Ὄχι... Τώρα θὰ μοῦ τὰ δώσης, μὲ ὅλους τοὺς τόκους τους μάλιστα!...» ἀπαντοῦσε ὁ ἄλλος, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι εἶχε δανείσει στὸν πρῶτο χρήματα. Τότε ὁ ὀφειλέτης ἀκούστηκε νὰ φωνάζη πάλι μὲ πόνο: —«Ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρη καὶ σένα καὶ τὰ λεπτά σου... Σατανᾶ, γυρεύεις νὰ μὲ πνίξης!... Ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρη, τοκογλύφο!...

—Αὐτὸς μάλιστα, αὐτὸς τὸ λέει μὲ τὴν καρδιά του!... εἶπε τότε ὁ διάβολος καὶ γυρίζοντας στὸ φίλο του τὸν τοκογλύφο, τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ σβέρκο καὶ τὸν κατέβασε στὴν Κόλασι!

* * *

—Μαμά, προχθὲς μοῦ ἔλεγες ὅτι μιὰ κουταλιὰ ζάχαρι φτάνει γιὰ τὸ τσάϊ. Τώρα βλέπω μοῦ βάζεις τρεῖς! Γιατί;

—Ἐδῶ εἶνε ξενοδοχεῖο, παιδί μου. Δὲν εἶνε τὸ ...σπίτι μας!...

ρέτησε, ἀφοῦ πρῶτα τὴν εὐχαρίστησε μὲ μεγάλη εὐγένεια...

Ἀπὸ τότε, ὁ νέος μὲ τὸ μονύελο πήγαινε τακτικὰ στὸ ἀρχαιοπωλεῖο κι' ἔπειτα ἔφευγε εὐχαριστημένος, χωρὶς νὰ τολμάη νὰ τῆς ἐξομολογηθῆ τὸν ἔρωτά του.

Αὐτὸς ὅμως ὁ σωπηλὸς θαυμασμὸς ἄρχιζε, μὰ τὴν ἀλήθεια, νὰ κουράζη τὴν κυρία Ἐλεονώρα, ὅταν ἔξαφνα, ἕνα ἀπόγευμα ποὺ ὁ ἄγνωστος νέος ἔκανε τὴν καθημερινὴ βόλτα του μέσα στὸ ἀρχαιοπωλεῖο, μπῆκε ὁ κὺρ Ἰσαάκ, ὁ γέρο-Ἑβραῖος μεταπράτης.

—Μπᾶ! Γιὰ κύττα!... Τί ἔπληξι!... φώναξε ὁλόχαρος.

Κι' ἔπειτα, γυρίζοντας πρὸς τὴν κυρία Ἐλεονώρα, ἐπρόσθεσε:

—Εἶνε ὁ κύριος ποὺ σᾶς ποιήνησε τὴ συλλογή του...

Ἐκείνη τότε ἔννοιωσε ἕνα σκληρὸ πόνο στὴν καρδιά. Σὰν ἔξυπνη γυναῖκα ποὺ ἦταν, εἶχε καταλάβει.

Εἶχε καταλάβει ὅτι ὁ ὠχρὸς νέος πήγαινε κάθε ἡμέρα γιὰ νὰ βλέπη τὴν ἀγαπημένη του συλλογή, ὅπως ἕνας πατέρας πηγαίνει νὰ δῆ τὸν γυιό του στὸ σπίτι τῆς γυναίκας του ποὺ ἔχει χωρίσει ἀπ' αὐτὸν καὶ ποὺ ἔχει ἐκείνη τώρα τὸ παιδί τους...

Τὸ ἴδιο βράδυ λοιπόν, ἡ κυρία Ἐλεονώρα Μυροσάντο ξαναφόρεσε, σὰν σοβαρὴ χήρα ποὺ ἦταν, τὰ μαῦρα ροῦχα της. Τὴν ἄλλη μέρα ἔπαψε πειὰ νὰ βάφεται κι' ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα, σὰν τὴ Μαρία-Ἀντουανέττα, εἶχε κάτασπρα μαλλιά.